

Development of Empathy Scale for preschool children in Chonburi Provinces

Suwapha Boonurai

M.Sc. (Research and Statistics and Cognitive Science), Teacher

Chonburi Primary Educational Service Area Office 1

Chaiya Noinart

M.Ed. (Mathematics), Lecturer

Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University, Trang Campus.

Piyathip Pradujprom

Ph.D. (Educational Sciences), Lecturer

College of Research Methodology and Cognitive Science, Burapha University

Peera Wongupparaj

Ph.D. Psychology (Cognitive neuroscience), Lecturer

College of Research Methodology and Cognitive Science, Burapha University

Abstract

This research aimed to develop and to examine the psychometric properties of empathy scale for preschool children in terms of item quality, reliability, and validity of the empathy scale. The 350-preschool children aged between 3 and 5 years from Chonburi province were included in this study.

The results indicated that the five - point empathy scale composed of 35 items and it is demonstrated that every item showed an excellent content validity (CVI = 1.00) and a high reliability (internal consistency = 0.90) for full scale. Furthermore, the two-factor model of empathy scale was confirmed via Confirmatory Factor Analysis (CFA), that is, (1) emotional empathy (17 items) with item-total correlation ranging from 0.21 to 0.60 and internal consistency of 0.76 and (2) cognitive empathy (18 items) with item-total correlation ranging from 0.23 to 0.75 and internal consistency of 0.83. The two-factor model of empathy scale was consistent with empirical data as indicated by the values of Chi-square = 377.83 (df = 464, $p = 0.99$), GFI = 0.97, AGFI = 0.96, CFI = 1.00, RMSEA = 0.00, and SRMR = 0.04. In conclusion, the overall results suggested that the empathy scale for preschool children is suitable for measuring the empathy for young children.

Keywords: Empathy Scale, Preschool children

การพัฒนามาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ของเด็กปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี

สุภา บุญอุไร

วท.ม. (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา), ครู
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ชัยยา น้อยนารถ

กศ.ม.(คณิตศาสตร์), อาจารย์
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

ปิยะทิพย์ ประดุงพรหม

Ph.D. (Educational Sciences), อาจารย์
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

พีร วงศ์อุปราช

Ph.D. Psychology (Cognitive neuroscience), อาจารย์
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณสมบัติทางการวัดของมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ทั้งในด้านคุณภาพรายข้อ ความเที่ยงและความตรงทั้งฉบับ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3 -5 ปี ที่อยู่ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 350 คน

ผลการวิจัยพบว่า มาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งสิ้น 35 ข้อ ข้อคำถามทุกข้อมีความตรงเชิงเนื้อหาที่ดี (ทุกข้อมีค่า CVI เท่ากับ 1.00) ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับ เท่ากับ .90 ซึ่งจำแนกเป็นองค์ประกอบหลัก 2 ด้าน ได้แก่ 1) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์ (17 ข้อ) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.21-0.60 ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ 0.76 และ 2) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านความคิด (18 ข้อ) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23-0.75 ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ .83 ขณะที่โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าสถิติ ไค - สแควร์ เท่ากับ 377.83 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 464 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.99 ค่า GFI เท่ากับ 0.97 ค่า AGFI เท่ากับ 0.96 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.00 ค่า SRMR เท่ากับ 0.04 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยเหมาะสมสำหรับใช้เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

คำสำคัญ: มาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เด็กปฐมวัย

บทนำ

ทักษะชีวิตนับเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคคลทุกช่วงวัย ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อม สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนั้นทำให้ส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตอยู่ของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ช่วงของเด็กปฐมวัย (0-6 ปี) ซึ่งมีความอ่อนแอและเปราะบางต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว อันส่งผลอาจทำให้เกิดความบกพร่องของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะ พัฒนาการด้านสังคม ซึ่งหากเด็กปฐมวัยได้รับการเสริมสร้าง เกี่ยวกับทักษะชีวิต โดยการปูพื้นฐานมาจากครอบครัว ที่ให้ความเข้มแข็งและมั่นคง เด็กก็จะมีต้นทุนชีวิตที่ดี พร้อมที่จะปรับตัวหรือเผชิญกับปัญหารอบตัว และตอบสนอง ต่อความต้องการของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม กับวัย อันเกื้อกูลให้เกิดการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (รุ่งลาวัลย์ ละอากา, 2557)

องค์ประกอบของทักษะที่สำคัญมีมากมายหลาย องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารอย่างมี ประสิทธิภาพ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะ การตระหนักรู้ในตนเอง ทักษะการจัดการอารมณ์และ ทักษะการจัดการกับความเครียด และทักษะที่สำคัญอีก ทักษะหนึ่ง คือ ทักษะการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) (Who, 1997) ซึ่งเป็นความสามารถในการ เข้าใจความรู้สึกและเห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจาก ตนเอง หรือการรับรู้ความรู้สึกในใจของผู้อื่น หรือที่เรียกว่า การเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเริ่มต้น สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างกันและกันของเด็กที่อยู่ใน สังคมเดียวกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) นอกจากนี้ ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น ยังเป็นความสามารถในการเข้าใจความแตกต่าง ของบุคคล และยอมรับความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น และ เป็นหนึ่งในจริยธรรมเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาในเด็ก และเยาวชนประเภทส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่าง มนุษย์ (อารี ดันท์เจริญรัตน์, 2554) เด็กที่มีความสามารถ ในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจะเป็นผู้ที่สามารถรับรู้ และสัมผัสได้ถึงความรู้สึกและความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ ในสถานการณ์ต่าง ๆ รู้จักและเข้าใจความหมายของการ แสดงออกภายนอกของบุคคล และตระหนักรู้ในตนเอง ที่ตอบสนองต่อความรู้สึกของผู้อื่น (ซึ่งจากการศึกษาของ

Hoggman, 2001; อ้างถึงใน ปรียานุช มาตยารักษ์, 2556) พบว่า อาชญากรหรือผู้ที่ทำร้ายผู้อื่นทั้งตัว ร่างกายและจิตใจมักเกิดจากการที่บุคคลนั้นขาด ความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น อีกทั้งบุคคลใดที่ไม่มี ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจะแสดงออก มาซึ่งความเห็นแก่ตัว ไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน อาจทำในสิ่งที่เลวร้ายเพียงเพื่อตอบสนอง ความต้องการของตน โดยไม่สนใจว่าบุคคลอื่นจะรู้สึก อย่างไร (จิตราภรณ์ ทองกวอด, 2554)

จากการสำรวจพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ สังคมและจริยธรรมของเด็กอายุ 1-14 ปี โดยแผนงาน สำรวจสุขภาพประชาชนไทย ครั้งที่ 4 (พ.ศ.2551-2552) พบว่า ส่วนที่ควรพัฒนาหรือส่งเสริมเด็กอายุ 1-5 ปี คือ การทำตามระเบียบและความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ส่วนที่ควรพัฒนาสำหรับเด็กอายุ 6-9 ปี ส่วนที่ควรพัฒนาหรือส่งเสริมคือ ความเมตตาและการ ควบคุมอารมณ์ ส่วนที่ควรพัฒนาหรือส่งเสริมสำหรับเด็กอายุระหว่าง 10-14 ปี คือ ด้านความคิดวิเคราะห์ การตระหนักรู้ในตนเอง ความสามารถในการเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่นและคุณธรรมจริยธรรม ผลกระทบ ของการขาดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของ ผู้อื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าในทุกช่วงอายุเด็กควรได้รับการ พัฒนาเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของ ผู้อื่น (ลัดดา เหมาะสุวรรณ, 2552) ทั้งนี้สาเหตุของการ ขาดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น อาจ เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมุ่งไปที่การแข่งขัน ความสำเร็จ อันจะเกิดจากความแข็งแกร่งที่จะต้องต่อสู้เพื่อชนะ คนอื่น ทำให้เด็กเติบโตมากับบรรยากาศที่สอนแต่ เรื่องตัวเองและการเอาตัวรอด จนทำให้ละเลยต่อเรื่อง ความรู้สึกของผู้อื่น และเริ่มความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างก้าวร้าว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การปลูกฝังและพัฒนา ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจึงเป็น เรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนา ตั้งแต่ระดับเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นเรื่องทีละเล็กละน้อย ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนามาตรฐานวัดความรู้สึก ของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย โดยใช้การรายงานจากผู้ปกครอง จากการประยุกต์ใช้แนวคิดของ Eisenberg (2000) และ Dadds et al., (2007) ที่แบ่งความสามารถในการ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึก

ของผู้อื่นด้านความคิด (Cognitive empathy) คือ การจินตนาการว่าบุคคลอื่นจะคิดหรือมีแรงตลใจในสถานการณ์หนึ่ง ๆ อย่างไร และองค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์ (Affective empathy) คือ การจินตนาการว่าบุคคลอื่นจะมีความรู้สึกอย่างไรในสถานการณ์หนึ่งๆ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย โดยผลจากการศึกษาทำให้ทราบว่าความสามารถในการเข้าใจของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี ว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้าง ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาแนวทางและการส่งเสริมความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของเด็กปฐมวัย และยังเป็นแนวทางในการประเมินความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนามาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

สมมติฐานการวิจัย

โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันของความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

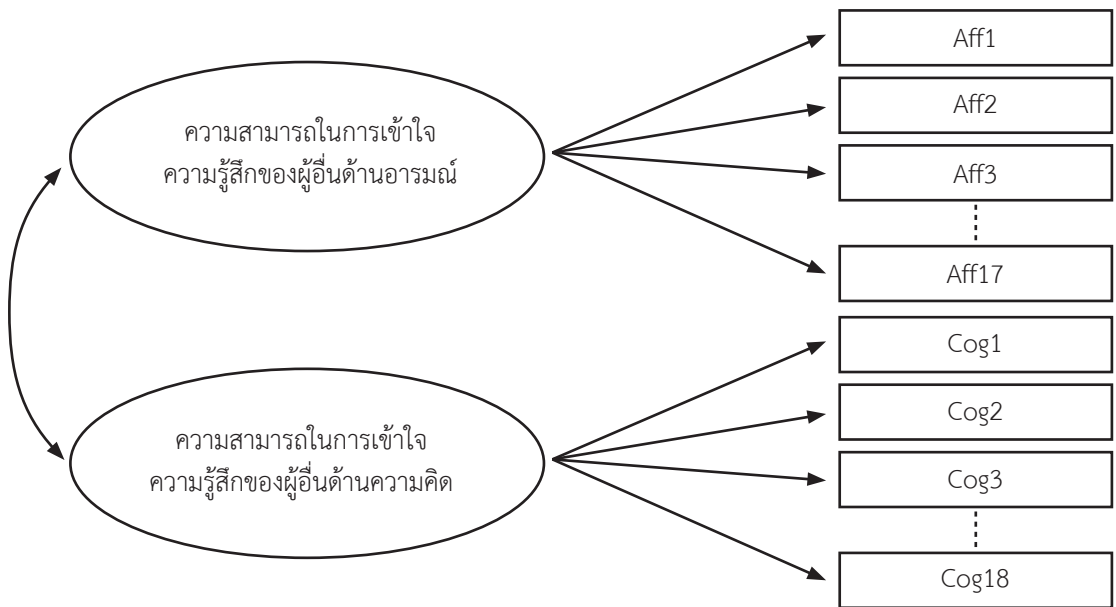
กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนามาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย (Empathy) ได้สังเคราะห์

กรอบแนวคิดและทฤษฎีของความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ดังนี้

Eisenberg (2000) กล่าวว่า ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเป็นความสามารถในการรับรู้เข้าใจสภาพอารมณ์และจิตใจของผู้อื่น โดยมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์ และองค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นทางด้านความคิด และสอดคล้องกับ Dadds et al. (2007) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นสามารถแบ่งได้ 2 องค์ประกอบ คือ ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์ และความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นในด้านความคิด

จากทั้ง 2 แนวคิด จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เป็นความตระหนักรู้เกี่ยวกับอารมณ์และความคิดของผู้อื่น ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นทางอารมณ์ร่วมไปกับผู้อื่นที่แสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งอารมณ์ทางบวกและอารมณ์ทางลบ และองค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นทางด้านความคิด เป็นการตระหนักรู้ถึงความคิดของผู้อื่น โดยการสวมบทบาทความคิดและความรู้สึกของผู้อื่นเหมือนตนเองอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ผ่านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา การสังเคราะห์แนวคิดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นสรุปเป็นกรอบแนวคิด ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนามาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) ของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 15,672 คน (กรมการปกครอง, 2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลพบุรี โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากเกณฑ์ 10 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ตามแนวคิดของ Hair et al., (2010) ซึ่งงานวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 35 ตัวแปร ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 350 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

การพัฒนามาตรวัดและการตรวจสอบคุณสมบัติทางกรวัด

การพัฒนาและตรวจสอบคุณสมบัติทางกรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

2. วิเคราะห์กรอบแนวคิดและเขียนนิยาม

เชิงปฏิบัติการของความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยเขียนข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจผู้อื่นด้านความคิด และความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์

3. ตรวจสอบคุณสมบัติทางกรวัดของมาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ดังนี้

3.1 นำมาตรวัดที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ความเหมาะสมของตัวเลือกการคำตอบที่เลือกใช้ ความถูกต้องของการใช้ภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัดตามนิยามเชิงปฏิบัติการ

3.2 คำนวณค่า CVI (Content Validity Index) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยกำหนดให้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่า CVI มากกว่า 0.5 จากนั้นจึงปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3 นำมาตรวัดที่ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.4 วิเคราะห์ค่าดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อ

(Item Discrimination) ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อ (Item-total correlation) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีอำนาจจำแนกไม่น้อยกว่า 0.20 และหาค่าความเชื่อมั่นของแต่ละองค์ประกอบย่อยโดยใช้เทคนิคแบบอัลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha) รวมทั้งปรับปรุงมาตรวัดให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

3.5 จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป มาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

3.6 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ขององค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านความคิด และองค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยได้รับความยินยอมและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครอง ได้มาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของเด็กปฐมวัยกลับคืนมา จำนวน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์ค่า CVI (Content Validity Index)

3. วิเคราะห์ค่าดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อ และวิเคราะห์ความเที่ยงที่ได้จากมาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

4. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของมาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

ผลการตรวจสอบคุณสมบัติมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

1. ความตรงเชิงเนื้อหา ปรากฏว่า ข้อคำถาม

ทั้ง 35 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา และมีค่า CVI ซึ่งแสดงถึงความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2. ดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อของมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย จำแนกตามด้านต่าง ๆ มีค่าดังนี้ 1) ด้านอารมณ์ จำนวน 17 ข้อ มีดัชนีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.21-0.60 และ 2) ด้านความคิด จำนวน 18 ข้อ มีดัชนีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23-0.75 นั้นหมายความว่า มาตรวัดมีคุณภาพด้านการจำแนกรายข้ออยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้ได้ ถึง ดีมาก

3. ค่าความเที่ยงของมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย มีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในตามวิธีของครอนบาคทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 จำแนกตามด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้ 1) ด้านอารมณ์ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.76 และ 2) ด้านความคิด มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.83 นั้นแสดงว่ามาตรวัดมีคุณภาพด้านความเที่ยงในระดับพอใช้ ถึงระดับดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.14 อายุระหว่าง 4-5 ปี ร้อยละ 60.29 โดยผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 81.43 มีอายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 45.75 ความสัมพันธ์กับเด็กคือส่วนใหญ่เป็นมารดา ร้อยละ 71.71 จำนวนบุตรส่วนใหญ่มีบุตรจำนวน 2 คน ร้อยละ 53.43 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อันดับแรกคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 26.57 รองลงมาการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 23.43 อาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.29 และรายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 39.43 รองลงมา มีรายได้มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 30.57

ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย แสดงได้ดังตาราง 1

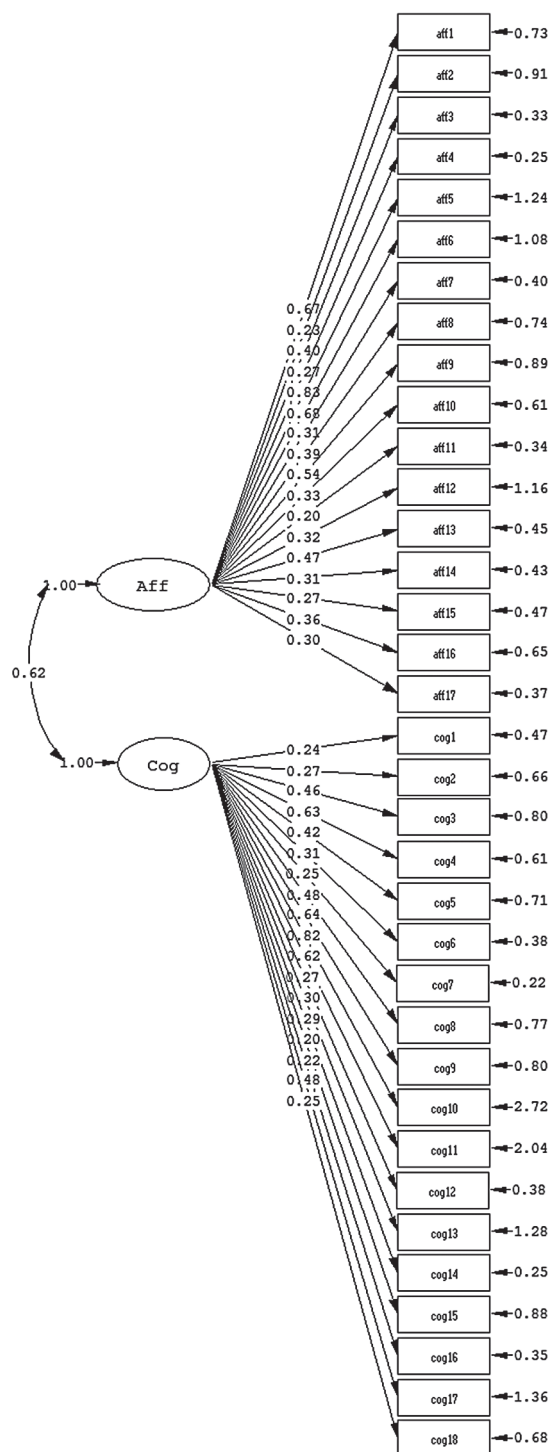
ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย (n=350)

การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ของการแปรผัน(%)	ความเบ้	ความโด่ง
ด้านอารมณ์	3.64	0.28	7.69	-0.11	-1.46
ด้านความคิด	4.04	0.30	7.42	0.60	-0.94
มาตรวัดทั้งฉบับ	3.84	0.21	5.47	0.27	-0.63

จากตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย จำแนกตามด้านและทั้งฉบับ ปรากฏว่า ด้านอารมณ์มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.64 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 และค่าสัมประสิทธิ์ของการแปรผันเท่ากับ 7.69% ด้านความคิดมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 4.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 และค่าสัมประสิทธิ์ของการแปรผันเท่ากับ 7.42% และมาตรวัดทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 และค่าสัมประสิทธิ์ของการแปรผันเท่ากับ 5.47% เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ของด้านอารมณ์มีค่า -0.11 และ -1.46 ตามลำดับ ด้านความคิด มีค่าความเบ้เท่ากับ 0.60 ค่าความโด่งเท่ากับ -0.94 และมาตรวัดทั้งฉบับ มีค่าความเบ้เท่ากับ 0.27 และค่าความโด่งเท่ากับ -0.63 ซึ่งความเบ้และความโด่งดัง

กล่าวอยู่ในช่วงที่ยอมรับได้ Kline (2011, p. 63) ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์มีการแจกแจงปกติ และขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้มีขนาดใหญ่เพียงพอ (Hair et al., 2010, p. 71) ที่ประมาณค่าพารามิเตอร์ของประชากร จะมีความคงเส้นคงวา ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัด จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลต่อไปได้

ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ผลการวิเคราะห์นี้เป็นการนำเสนอแผนภาพเพื่อแสดงโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งเสนอค่าสถิติแสดงความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และน้ำหนักองค์ประกอบ เป็นดังนี้

Chi-Square=377.83, df=464, P-value=0.99867, RMSEA=0.000

ภาพประกอบ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี

ตาราง 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน

ดัชนีตรวจสอบความสอดคล้อง	การตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบเชิงยืนยัน		
	ค่าที่ได้	เกณฑ์	ผลการตรวจสอบ
χ^2	377.83 ($p = 0.99$)	$p > 0.05$	ผ่านเกณฑ์
χ^2 / df	0.81	< 2.00	ผ่านเกณฑ์
GFI	0.97	> 0.95	ผ่านเกณฑ์
AGFI	0.96	> 0.95	ผ่านเกณฑ์
CFI	1.00	> 0.95	ผ่านเกณฑ์
TLI	0.96	> 0.95	ผ่านเกณฑ์
SRMR	0.04	< 0.05	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	0.00	< 0.05	ผ่านเกณฑ์

จากภาพประกอบ 2 และตาราง 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ฟูลพงศ์ สุขสว่าง, 2557) โดยพิจารณาได้จากค่า $\chi^2 = 377.83$, $df = 464$, $p = 0.99$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.96$, $CFI = 1.00$, $TLI = 0.96$, $SRMR = 0.04$, $RMSEA = 0.00$ อธิบายได้ว่า ผลการทดสอบ ค่า $p > 0.05$ นั่นคือ χ^2 แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้โมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้างซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.96 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (TLI) เท่ากับ 0.96 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.04 ค่าคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.00 โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ทุกค่า แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย สามารถวัดได้จากองค์ประกอบทั้งสององค์ประกอบคือ ด้านอารมณ์และด้านความคิด เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบทั้งสองด้าน ปรากฏว่า 1) ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดย่อย 17 ตัวชี้วัด (aff1-aff17) อยู่ระหว่าง 0.20-0.83 และอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์ ได้ร้อยละ 20-38 2) ความสามารถในการ

การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านความคิด มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดย่อย 18 ตัวชี้วัด (cog1-cog18) อยู่ระหว่าง 0.20-0.82 และอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านความคิด ได้ร้อยละ 21- 39 ทั้งนี้ตัวชี้วัดทุกตัวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อองค์ประกอบทั้งสองด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนามาตรวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยนี้ พบว่า องค์ประกอบของความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.76 และองค์ประกอบความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านความคิด มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.83 ซึ่งสอดคล้องกับ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543) ที่กล่าวว่า มาตรวัดที่ดีควรมีค่าความเที่ยงมากกว่า 0.70 จึงจะเป็นแบบวัดที่มีค่าความเชื่อมั่นและสามารถนำไปวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยได้ และสอดคล้องกับศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ที่กล่าวว่า แบบวัดที่ดีควรมีค่าความเที่ยงไม่ต่ำกว่า 0.50 จึงแสดงได้ว่ามาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำมาวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

การพัฒนามาตรวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี โดยการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อเป็นการยืนยันความตรง สเชิงโครงสร้างที่มีสององค์ประกอบคือด้านอารมณ์และด้านความคิด ทั้งนี้ผลการทดสอบปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Eisenberg (2000) และ Dadds et al. (2007) ที่ได้กล่าวว่องค์ประกอบการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยไว้สององค์ประกอบ โดยพิจารณาได้จากค่าไคสแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 377.83, มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) เท่ากับ 0.99 ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 0.81 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.0 ค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.96 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (TLI) เท่ากับ 0.96 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.04 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.00 โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ทุกค่าตามกำหนดไว้ (ฟูลพงศ์ สุขสว่าง, 2557) เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบทั้งสองด้าน ปรากฏว่าความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านอารมณ์มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดย่อย 17 ตัวชี้วัด และความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านความคิดมีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดย่อย 18 ตัวชี้วัด ทุกตัวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อองค์ประกอบทั้งสองด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวชี้วัดทุกตัวสามารถวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เริ่มก้าวเข้าสู่สังคม เรียนรู้ที่จะ

อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่นอกเหนือจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พร้อมทั้งจะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนรอบข้าง ทำให้เด็กต้องรู้จักการปรับตัวและลดตัวเองเป็นศูนย์กลาง รู้จักการควบคุมความรู้สึกและความต้องการของตนเอง และรู้สึกว่าเป็นสมาชิกหนึ่งในสังคม

จากผลการตรวจสอบคุณสมบัติมาตรวัดทั้งรายข้อและทั้งฉบับ และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยเป็นการแสดงให้เห็นว่าการพัฒนามาตรวัดนี้ สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด และให้ผลการทดสอบที่สม่ำเสมอกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เหมาะสมสำหรับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่มีคุณภาพเพียงพอสำหรับประเมินความสามารถการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

โรงเรียนสามารถนำมาตรวัดไปใช้สำหรับการวัดทักษะในการเข้าใจผู้อื่น เพื่อได้ทราบถึงระดับการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย เป็นรายบุคคล และเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมในการเรียนการสอน การสร้างความสัมพันธ์อันดี การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่พร้อมในการศึกษาระดับสูงต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาคุณสมบัติทางการวัดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ในนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักเรียนระดับประถมศึกษา นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษา และการสร้างเกณฑ์ปกติวิสัยเพื่อไว้ใช้สำหรับเปรียบเทียบความสามารถการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นของแต่ละกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

- จิตราภรณ์ ทองกวด. (2554). การศึกษาและพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*. 15 (1), 136-143.
- ปรีณายุช มาตยารักษ์. (2556). ผลของโปรแกรมกระบวนการกลุ่มพัฒนาการเข้าใจความรู้สึกผู้อื่นของวัยรุ่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 7 (1), 104-113.
- พลพงศ์ สุขสว่าง. (2557). หลักการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. 6 (2), 136-145.
- รุ่งลาวัลย์ ละอากา. (2557). ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย : แก่นแห่งชีวิตที่เสริมสร้างได้จากครอบครัว. *วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาลังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 1 (2), 33-44.
- ลัดดา เหมาะสุวรรณ. (2552). รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2551-2552 (สุขภาพเด็ก). สืบค้นเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2560. จาก <http://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/report/report6.pdf>
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). ส ๖๙๑ ก การค้นพบทางประสาทวิทยาศาสตร์ : นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์.
- อารี ดันท์เจริญรัตน์. (2554). การส่งเสริมจริยธรรมให้นักเรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 13 (1), 207-223.
- Dadds, M. R., Hunter, K., Hawes, D. J., Frost, A. D. J., Vassallo, S., Bunn, P., ... Masry, Y. E. (2007). A Measure of Cognitive and Affective Empathy in Children Using Parent Ratings. *Child Psychiatry and Human Development*, 39 (2), 111-122.
- Eisenberg, N. (2000). *Empathy and sympathy*. In M. Lewis & J. M. Haviland-Jones (Eds.), *Handbook of emotions*. (2nd ed.). New York: Guilford Press.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2010). *Multivariate data analysis a global perspective*. (7th ed.) New Jersey : Prentice-Hall International.
- Kline, R. B. (2011). *Principle and practice of structural equation modeling*. (3rd ed.) New York : Guilford Publications.
- World Health Organization. (1997). *Life skill education for children and adolescents in school*. Switzerland: Geneva.